

Toruń, dnia 23.04.2026 r.

Zn. spr.: ZO.720.5.2026

**Panie i Panowie
Nadleśniczowie
nadleśnictw nadzorowanych
przez RDLP w Toruniu**

**Polski Związek Łowiecki
Zarząd Okręgowy
w Bydgoszczy, Toruniu, Włocławku
i Poznaniu**

Dotyczy: występowania inwazyjnych gatunków obcych (IGO) oraz znaczenia działań podejmowanych w ramach gospodarki łowieckiej

W ostatnich latach problematyka inwazyjnych gatunków obcych (IGO) stanowi jedno z kluczowych wyzwań w zakresie ochrony różnorodności biologicznej, zarówno na poziomie Unii Europejskiej, jak i kraju, a jej znaczenie wynika z przepisów unijnych, w szczególności rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014, jak również z krajowych regulacji, w tym ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów.

Gatunki obce inwazyjne, dzięki dużej zdolności adaptacyjnej i łatwości rozprzestrzeniania się, wywierają silną presję na rodzimą faunę i florę, wpływając negatywnie na funkcjonowanie ekosystemów. Zjawisko to obserwowane jest również na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu.

Analiza danych pochodzących z rocznych planów łowieckich wskazuje na istotną skalę występowania gatunków obcych inwazyjnych w naszym regionie oraz zróżnicowaną intensywność działań podejmowanych przez myśliwych w celu ograniczenia ich liczebności. W sezonie 2021/2022 odnotowano 185 obserwacji jenota, z czego pozyskano 106 osobników, ponadto stwierdzono obecność 5 piżmaków oraz 12 szopów praczy, przy braku ich pozyskania. W kolejnym sezonie (2022/2023) liczba obserwacji jenota wzrosła do 399 (267 pozyskanych), odnotowano również 129 piżmaków (20 pozyskanych), 14 szopów praczy (4 pozyskane) oraz 10 bobrów kanadyjskich.

Sprawę prowadzi: Maria Oset, tel.: +48 56 65-84-397, e-mail: maria.oset@torun.lasy.gov.pl

W sezonie 2023/2024 stwierdzono 102 obserwacje jenota (90 pozyskanych) oraz pojedyncze wystąpienie szopa pracza i jego pozyskanie. Natomiast w sezonie 2024/2025 odnotowano ponowny wzrost liczebności – 587 obserwacji jenota (319 pozyskanych), 78 piżmaków (bez pozyskania), 44 szopy pracze (4 pozyskane) oraz 10 bernikli kanadyjskich.

Przedstawione dane potwierdzają utrzymującą się obecność oraz zdolność do dalszego rozprzestrzeniania się tych gatunków, w szczególności jenota i szopa pracza. Jednocześnie widoczna jest istotna dysproporcja pomiędzy liczbą obserwacji a poziomem pozyskania niektórych gatunków, zwłaszcza szopa pracza, co może sprzyjać wzrostowi ich liczebności oraz utrwalaniu populacji w środowisku. Zjawisko to ma istotne znaczenie w kontekście oddziaływania na rodzimą faunę, w szczególności poprzez presję drapieżniczą, konkurencję o zasoby pokarmowe oraz ryzyko przenoszenia chorób.

W związku z powyższym, w szczególności w kontekście obowiązków wynikających z ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych, w tym z art. 15 tej ustawy, nakładającego obowiązek niezwłocznego zgłoszenia stwierdzenia w środowisku obecności inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii albo dla Polski właściwemu wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta, a także przepisów ustawy – Prawo łowieckie w zakresie ochrony i zachowania różnorodności biologicznej oraz kształtowania populacji zwierząt, istotnego znaczenia nabiera właściwe przygotowanie osób zaangażowanych w prowadzenie gospodarki łowieckiej.

W tym zakresie szczególnego znaczenia nabiera rozwijanie umiejętności rozpoznawania inwazyjnych gatunków obcych oraz ich prawidłowej identyfikacji w terenie, jak również systematyczne monitorowanie ich obecności i śladów bytowania. Konieczne jest także uwzględnianie rzeczywistej skali występowania tych gatunków przy podejmowaniu działań w ramach gospodarki łowieckiej, w szczególności ukierunkowanych na ograniczanie ich liczebności, gdyż warunkuje to skuteczność działań podejmowanych w celu minimalizowania ich negatywnego oddziaływania na środowisko. Istotne znaczenie ma również bieżąca współpraca dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich, nadleśnictw oraz struktur Polskiego Związku Łowieckiego, zwłaszcza w zakresie wymiany informacji, koordynacji działań oraz podejmowania czynności ograniczających liczebność tych gatunków w ramach wykonywania polowania.

Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę na obecność w łowiskach również innych gatunków obcych, w szczególności norki amerykańskiej, która wywiera istotną presję na rodzimą faunę, zwłaszcza w środowiskach wodno-błotnych. W tym kontekście

należy wskazać, że zgodnie z aktualnymi zmianami przepisów gatunek ten został ujęty w wykazie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej, a wejście w życie regulacji w tym zakresie nastąpić ma z dniem 7 sierpnia 2027 r.

Mając na uwadze skalę oraz dynamikę zjawiska, zasadne jest traktowanie problematyki gatunków obcych jako stałego elementu analiz i działań prowadzonych w ramach gospodarki łowieckiej, w szczególności w odniesieniu do ich monitorowania oraz ograniczania liczebności w sposób adekwatny do skali występowania.

W związku z powyższym rekomenduję Paniom i Panom Nadleśniczym uwzględnianie problematyki inwazyjnych gatunków obcych podczas narad pracowniczych oraz spotkań z dzierżawcami i zarządcami obwodów łowieckich. W szczególności zasadne jest zwrócenie uwagi na: właściwe rozpoznawanie gatunków ujętych w obowiązujących wykazach IGO, obowiązek zgłaszania ich stwierdzeń zgodnie z ustawą o gatunkach obcych, potrzebę bieżącego monitorowania ich obecności oraz konieczność podejmowania działań ograniczających ich negatywny wpływ na środowisko, adekwatnie do skali występowania i obowiązujących przepisów.

Z poważaniem
Mikołaj Ziemblicki
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki
Leśnej Regionalnej Dyrekcji Lasów
Państwowych w Toruniu
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Wydział ZH